

ЗАТВЕРДЖЕНО:
рішенням 35 сесії VIII скликання
Слобожанської селищної ради
від «02» травня 2024 року № 3350-35/VIII

**КОМПЛЕКСНА ПРОГРАМА
розвитку культури, туризму,
молоді, спорту та інформаційної політики
в Слобожанській селищній територіальній
громаді на 2023 - 2025 роки
у новій редакції**

селище Слобожанське
2024 рік

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	с.3
2.	Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма	с.5
3.	Мета Програми	с.11
4.	Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми	с.12
5.	Перелік завдань і заходів Програми	с.12
6.	Фінансове забезпечення Програми	с.14
7.	Очікувані результати виконання Програми	с.15
8.	Координація та контроль за ходом виконання Програми	с.15
9.	Додатки	
	Додаток 1. Паспорт Програми	
	Додаток 2. Ресурсне забезпечення Програми	
	Додаток 3. Перелік завдань і заходів Програми	

I. Загальні положення

1.1 Комплексна програма розвитку культури, туризму, молоді, спорту та інформаційної політики Слобожанської селищної територіальної громади на 2023 - 2025 роки (далі – Програма) вирішує проблемні питання таких напрямків, як культура і бібліотечна справа, туризм, молодь, спорт та інформаційна політика.

1.2 Розділ Програми про розвиток культури та туризму в Слобожанській територіальній громаді на 2023 - 2025 роки спрямований на розвиток культурних традицій, збереження історичних цінностей, створення максимально сприятливих умов для творчого формування особистості, розкриття її здібностей, задоволення духовних і естетичних потреб, відродження народної творчості та популяризації національних звичаїв та обрядів, організацію повноцінного, змістовного дозвілля, культурного обслуговування населення. Підвищення якості надання послуг у галузі культури. Залучення до участі у культурному житті громади якомога більшої кількості учасників. Підвищення ефективності використання коштів при створенні культурного продукту, створення єдиного культурного простору Слобожанської громади.

Державна політика у галузі культури на місцевому рівні реалізується через мережу культурних закладів. На балансі селищної ради знаходиться десять закладів культури.

- Комунальний заклад «Центр надання культурних послуг» Слобожанської селищної ради»;

- Будинок культури с. Степове;

- Будинок культури с. Олександрівка;

- Будинок культури с. Партизанське;

- Бібліотека с. Степове;

- Бібліотека с. Олександрівка;

- Бібліотека с. Партизанське;

- Бібліотека с. Балівка;

- Комунальний заклад «Слобожанська мистецька школа Слобожанської селищної ради».

Впродовж останніх років робота закладів культури громади спрямовувалась на адаптацію сфери культури до нових соціально-економічних умов. Проведено значну роботу у різних напрямках галузі культури. В громаді збережена мережа установ культури. Для оновлення та підтримки належного стану за рахунок бюджетних коштів було проведено Реконструкцію будівлі Будинка культури с. Степове, проводились поточні ремонти приміщень в комунальному закладі «Центр надання культурних послуг» Слобожанської селищної ради» і Будинку культури с. Олександрівка та с. Партизанське, оновлення їх матеріально-технічної бази. Забезпечено поліпшення культурного обслуговування населення громади.

Проте галузь культури є водночас субстанцією глибоких традицій і творення нових стандартів, які останнім часом розвиваються надзвичайно динамічно. Основне завдання культурної спільноти – зберегти і продовжити надбані віками культурні, моральні і духовні цінності та адаптувати їх тривалість в нових умовах, а також створювати сприятливі умови для розвитку нових видів, жанрів, способів і засобів творення культурного продукту, без яких суспільство, нація, кожна окрема людина не можуть мати перспективи.

Потребує переформатування та переоснащення діяльність всіх клубних закладів, бібліотек для виконання у повному обсязі відповідних сучасних стандартів.

На часі – величезний пласт роботи щодо збору, вивчення, фіксації, репрезентації кращих зразків традиційної народної культури, у тому числі побутової.

Є чимало різного роду і різного обсягу проблем щодо життєдіяльності аматорського мистецтва, забезпечення музичними інструментами, транспортом, відповідними комунальними стандартами закладів культури. Існує низка проблем та першочергових завдань, які вимагають більш комплексного підходу та тривалих термінів реалізації.

Стан матеріально-технічного забезпечення закладів культури, особливо в сільській місцевості, залишається складним.

Бібліотеки потребують не тільки поповнення фондів новими надходженнями, а й

запровадження сучасних технологій. Необхідно вирішити питання доступності електронних наукових, художніх та періодичних видань, створення єдиного медіа простору. Потребує підтримки видавнича діяльність бібліотек.

1.3 Розділ Програми про молодь базується на необхідності формування та реалізації державної політики у молодіжній сфері, що створює безпечний та інклюзивний перехід від дитинства до дорослості, надання молодим людям можливостей для успішної соціалізації, реалізацію їхнього потенціалу та підвищує їхню спроможність бути самостійними, активними і відповідальними учасниками суспільного життя. Програма розроблена відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про основні засади молодіжної політики», Постанови Кабінету Міністрів України від 31 січня 2007 року №106 «Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм», Стратегії розвитку молодіжної політики Слобожанської селищної територіальної громади на 2020- 2025 роки.

Заходи Програми уособлюють в собі узгоджений за ресурсами, виконавцями та термінами реалізації комплекс заходів, спрямованих на створення умов для якісної реалізації молодіжної політики в Слобожанській ТГ.

Державна політика у молодіжній галузі на місцевому рівні реалізується через комунальний заклад «Молодіжний центр «Смарт» ССР.

1.4 Розділ Програми про фізичну культуру та спорт, базується на необхідності вирішення проблемних питань реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту у Слобожанській ТГ. В основу Програми по цій галузі покладено ідею задоволення потреб в фізкультурно-оздоровчих та спортивних послугах кожного громадянина з кожного населеного пункту громади.

Реалізація Програми забезпечить створення сприятливих умов для покращення фізичного потенціалу і здоров'я населення, для життєвого самовизначення і самореалізації, а також зміцнення здоров'я, формування здорового способу життя і гармонійного фізичного розвитку дітей, юнацтва та молоді, прискорить процес адаптації фізкультурно-спортивного руху, дасть змогу вийти на рівень передових показників фізичного розвитку населення та спортивних досягнень.

Програма розроблена відповідно до законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про фізичну культуру і спорт», Указів Президента України: «Про національний план дій щодо реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту» від 19.07.2006 № 667/2006, «Про пріоритети розвитку фізичної культури і спорту в Україні» від 21.07.2008 № 640/2008, Постанови Кабінету Міністрів України від 31 січня 2007 № 106 «Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм», та відповідає Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року затвердженої Постановою кабінету міністрів від 04.11.2020 № 1089.

Заходи Програми уособлюють в собі узгоджений за ресурсами, виконавцями та термінами реалізації комплекс заходів, спрямованих на створення умов для якісної реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту на території всієї об'єднаної територіальної громади, та реалізується через комунальний заклад «Слобожанський селищний центр фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» та комунальний заклад «Дитячо-юнацька спортивка школа» Слобожанської селищної ради.

1.5 Розділ Програми про інформаційну політику базується досягненні запланованих змін у рівні поінформованості та обізнаності; коригуванні сприйняття подій, явищ та процесів; впливу на систему цінностей та моделей поведінки внутрішніх та зовнішніх аудиторій.

Ключовими внутрішніми та зовнішніми аудиторіями на яких спрямований розділ:

- жителів Слобожанської територіальної громади;
- молодь Слобожанської громади;
- представники органів влади всіх рівнів;
- жителі України;
- представники бізнесу.

2. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

2.1 Забезпечення рівного доступу до високоякісних культурних послуг є важливою передумовою для формування цілей, завдань та пріоритетів програми в розділі культура. Серед ключових проблем у наданні високоякісних культурних послуг є низький рівень матеріально-технічного забезпечення та відсутність приміщень і низькі заробітні плати працівників культури.

У контексті реформи децентралізації продовжується пошук ефективних та орієнтованих на потреби територіальних громад моделей функціонування закладів культури, адже рівень розвитку цих закладів є одним з основних чинників, що впливають на культурний та освітній рівень населення.

Більшість інфраструктурних об'єктів закладів культури застаріли та потребують капітального ремонту. У населених пунктах с. Балівка та с. Василівка відсутні приміщення чи будівлі для занять клубних формувань, що унеможливує надання культурних послуг населенню. У с. Партизанське, через велику кількість охочих відвідувати клубні формування необхідно робити реконструкцію існуючого незадіяного корпусу Партизанського ліцею та перебудовувати його під потреби Будинку культури.

Наявна мережа бібліотечних закладів застаріла і потребує оновлення, придбання сучасних апаратних та програмних засобів, офісної та комп'ютерної техніки і виваженої оптимізації відповідно до сучасних потреб суспільства. В умовах швидкого інформаційного розвитку бібліотеки необхідно трансформувати в сучасні інформаційні центри, які зможуть задовольняти потреби не стільки в наявній якійс літературі, а й у наданні цифрових інформаційних послуг, оцифровці фондів, роботі з електронними каталогами і т.д.. Окремої уваги потребує функціонування бібліотек в умовах децентралізації, зокрема створення та/або осучаснення наявних бібліотек у громадах, оновлення їх матеріально-технічної бази.

Серйозним викликом для закладів культури стало впровадження карантину у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби COVID-19 та введенням воєнного стану на всій території України. За низького рівня матеріально-технічного забезпечення більшість закладів культури не мають можливості повноцінно надавати культурні послуги. Відповідно складається ситуація, коли велика частка населення, здебільшого жителі сільських населених пунктів, залишаються без доступу до культурних послуг та не мають можливостей для культурного самовираження. Це негативно впливає на розвиток людського капіталу та погіршує емоційний стан населення, яке внаслідок введення карантинних заходів та воєнного стану в Україні залишається фактично без можливостей для змістовного дозвілля.

Щодо розвитку туристичного напрямку у Слобожанській громаді слід зазначити, що питання туризму в громаді підіймалось, але з початком військової агресії російської федерації проти України 24 лютого 2022 року призупинено. Але туристична галузь має велике значення для розвитку економіки та соціальної сфери. Розвиток внутрішнього туризму, екскурсійної діяльності має тенденцію до перетворення у важливий чинник підвищення якості життя в громаді, створення додаткових робочих місць, наповнення місцевого бюджету та підвищення авторитету, як на внутрішньому, так і на міжнародному туристичних ринках. Ця Програма покликана стати концептуальною базою чотирирічного розвитку туризму у громаді як високорентабельної галузі економіки, важливого засобу культурного та духовного виховання жителів та гостей громади Враховуючи масштабність поставлених завдань, Програма потребує потужного фінансування як з державного, обласного, так і з місцевого бюджету громад, а також коштів з позабюджетних надходжень.

Взаємопов'язаність визначених проблем потребує для їх вирішення узгодження в рамках єдиної програми комплексу заходів по напрямках, пріоритетних завданнях, виконавцях і ресурсах та базується на кращому загальноєвропейському досвіді його застосування.

СИЛЬНІ СТОРОНИ :	СЛАБКІ СТОРОНИ:
- розвинута мережа закладів культури базового рівня.	- відсутність необхідного матеріально-технічного забезпечення. Відсутність

- наявність матеріальної та нематеріальної культурної спадщини. - значний людський потенціал - великі підприємства, виробництва, фермери на території громади - наявність успішних пілотних проектів - різнобарвність культур, що існують в Слобожанській громаді. - якісні культурні послуги, кваліфіковані керівники гуртків - в громаді працює мистецька школа із сильним педагогічним складом. - в Мистецькій школі молодий та перспективний склад викладачів.	достатнього фінансування та цілісної культурної політики в області. - відсутність профільної організації, яка б займалася розвитком туристичних та інформаційний напрямків. - фактичне фінансування закладів культури становить 50 – 80 % від потреби. - відсутність ефективних інструментів взаємодії галузі культуру та підприємцями. - відсутність менеджера з розвитку з закладах культури - невідповідність нормам забезпечення кількісного показника надання культурних послуг на кількість населення - відсутність системи дотацій різних ГО, релігійних та національних спільнот інститутам культури. - відсутність цільових програм з використанням бюджетних коштів - критична нестача приміщень для роботи клубних формувань - слабка матеріально- технічна база в закладах культури - фінансування галузі культури за залишковим принципом. - в населених пунктах громади (селах Балівка, Партизанське, Степове) відсутні філії мистецької школи
МОЖЛИВОСТІ: - завдяки децентралізації поступове збільшення власних надходжень місцевих органів влади, які можна спрямувати на розвиток сфери культури. - культурно-економічний розвиток Слобожанської громади та збільшення інвестиційної привабливості, як місця проживання та роботи. - зміни парадигми культурної диференціації та індивідуалізація процесів задоволення попиту цільової аудиторії - зростання кількості недержавних установ, що діють в галузі культури. - залучення інвестицій, шляхом участі у конкурсах та міжнародних проектах - вихід на новий рівень завдяки створенню ЦКП	ЗАГРОЗИ: - війна в країні може затягнутися, що послабить соціально – економічний стан. - геополітичні розломи в суспільстві, викривлення ціннісних орієнтирів, ріст агресії та нетерпимості. - зниження інтелектуального та культурного рівня суспільства, зниження компетенції споживачів культури. - деформація історичної пам'яті та спроби фальсифікації історичної культурної спадщини. - поступове погіршення стану культурних пам'яток. - загроза єдності культурного простору регіону у зв'язку із недостатнім використанням потенціалу культурного ресурсу, як фактору культурно- економічного розвитку малих територіальних громад та іміджевої складової. - зменшення ролі установ в культурному житті суспільства через подальший розрив між культурною і професійною

	компетенціями та інтересами і попитом аудиторії. - зростаюча складова постійних витрат бюджетних закладів культури.

2.2 Згідно моделі реалізації молодіжної політики в умовах децентралізації, яка була схвалена на засіданні колегії Мінмолодьспорту 21 грудня 2017 року молодіжна політика в умовах децентралізації орієнтована на формування комфортного середовища для життя та розвитку молоді в громадах, а пріоритетними напрями її реалізації є фінансове та кадрове забезпечення, розвиток молодіжної інфраструктури і залучення молоді до процесу розроблення й ухвалення рішень та контролю за їх виконанням, але з початком повномасштабного вторгнення армії російської федерації в Україну, було введено низку нормативно правових актів внаслідок яких були запроваджені деякі обмеження Конституційних прав і свобод громадян. В умовах війни та в післявоєнний період Україна потребує та потребуватиме величезних зусиль, щоб перемогти духовно, ментально, інформаційно, а також утверджувати свою цивілізаційну перемогу завдяки високому рівню моральності, освіченості, національної свідомості українських громадян, особливо молодого покоління.

Проблемами, які потребують сьогодні вирішення, є: адаптації до життя під час війни, а також надання допомоги щодо підтримки, становлення, пошуку молоді людини в новій українській післявоєнній реальності, надання психологічної та юридичної підтримки. Оскільки молодіжні центри є зрозумілими та доступними для молоді, саме вони зможуть пришвидшити процес адаптації та включення молоді до нових суспільних процесів. Також існує низький відсоток молоді, що володіє громадянськими компетенціями, недостатній рівень розвитку лідерства та підприємливості в молодіжному середовищі; низький рівень поінформованості молоді про свої права та можливості для розвитку власного потенціалу та самореалізації в Україні. Низький рівень участі молоді у суспільному житті, в діяльності інститутів громадянського суспільства, у тому числі молодіжних та дитячих громадських організаціях, волонтерських проектах та процесах ухвалення рішень, що стосуються вирішення питань молоді; високий рівень безробіття, неофіційної зайнятості та міграції серед молоді, низька частка молоді, яка свідомо планує свою кар'єру з урахуванням власних інтересів і компетенцій та прогнозів і потреб ринку праці України; низький рівень компетентностей та можливостей для ведення молоддю підприємницької діяльності; низький рівень відповідального ставлення молоді до планування сім'ї, підготовки до сімейного життя, формування в неї розуміння важливості ролі сім'ї; високий рівень захворюваності серед молоді, неготовність значної частини молоді до свідомого вибору здорового способу життя, що особливо важливо в умовах появи нових загроз для життя та здоров'я населення (зокрема пандемія COVID-19, спричинена вірусом SARS-CoV-2); низький рівень толерантності та високий рівень агресії і насильства в молодіжному середовищі; недостатня кількість можливостей для реінтеграції та адаптації у суспільстві, обмежені можливості для проведення змістовного дозвілля, недостатньо розвинена мережа молодіжних центрів, клубів, просторів за місцем проживання; недостатня кількість і компетентностей молодіжних працівників та якість послуг, які надаються молодим людям.

За орієнтовними даними, в результаті приєднання сіл Балівка, Партизанське, Василівка та Олександрівка населення громади становить близько 26 тис. осіб із яких 25 % молоді. В селах, які у 2020 році увійшли до складу Слобожанської ТГ молодіжна робота зовсім не велась.

SWOT-аналіз молодіжної політики та молодіжної роботи Слобожанської ТГ проведено з урахуванням стану та тенденцій розвитку громади, актуальних проблемних питань у сфері молодіжної політики Слобожанської ТГ, висновків анкетування, а також пропозицій, наданих членами робочої групи з розроблення проекту Стратегії розвитку молодіжної політики Слобожанської ТГ на період до 2025 року.

СИЛЬНІ СТОРОНИ: - підтримка місцевої влади - створено Молодіжний центр - активно функціонують молодіжні вільні простори в селах громади - створено Молодіжну раду - СК «Слобожанський», ЦКД - підтримка розвитку МП на обласному рівні - фінансування молодіжного напрямку - існує структурний підрозділ по реалізації МП - гарне розташування - участь у різноманітних проектах - співпраця з молодіжними організаціями - створення/розвиток інфраструктури - затверджено План роботи Молодіжного центру з активностями для молоді громади	СЛАБКІ СТОРОНИ: - мало молоді задіяної до активностей - недостатня інформаційна компанія - молодіжного центру - введення особливого режиму воєнного стану на Україні - недостатня інформаційна компанія – молодіжної ради - відсутність популяризації молодіжного центру та молодіжної ради - молодіжний центр налаштований на роботу обласного та регіонального рівня. - проводиться мало молодіжних заходів - близьке розташування з містом (обласним центром) - відсутні туристичні пам'ятки - молодь вживає алкоголь та тютюн по дворах - площа (по вул. Теплична) не врегульована: відкрита для автомобілів та не облаштована для пішоходів та дозволевої активності молоді - не сучасні освітні методи роботи вчителів, керівників гуртків та інших молодіжних працівників у роботі з молоддю - мала кількість участі молоді громади в міжнародних проектах - відсутня програма забезпечення житла для молоді - відсутня спільна база НГО та ДГО в громаді
МОЖЛИВОСТІ: - співпраця з міжнародними організаціями - участь у програмах для розвитку молоді - обміни досвідом в тому числі міжнародні - участь у різноманітних проектах - підтримка молоді з боку держави	ЗАГРОЗИ: - міграція - молодь їде до міста - бюджет - нестабільність в країні - війна - незрозумілі дії законодавчої влади - немає можливості повноцінного навчання - немає впевненості у завтрашньому дні

2.3 Для забезпечення сталого соціального розвитку ТГ, на основі аналізу результатів нагальних потреб молоді громади та можливостей бюджету територіальної громади, визначено цілі та пріоритети розвитку ТГ, що тісно пов'язані зі Стратегічним планом розвитку Слобожанської селищної територіальної громади та із Стратегією розвитку молодіжної політики Слобожанської селищної об'єднаної територіальної громади на 2020- 2025 роки., з метою досягнення бажаного бачення на основі конкурентних переваг громади, та з метою раціонального використання ресурсів Програма передбачає концентрацію зусиль на чотирьох пріоритетах:

1. Освіта
2. Інфраструктура
3. Комунікації
4. Система заохочення

Незважаючи на позитивні зміни у розвитку фізичної культури і спорту, показники фізичного стану мешканців Слобожанської територіальної громади залишаються на недостатньому рівні. Особливе занепокоєння викликає стан здоров'я дітей та підлітків. Як і

раніше, значна їх кількість має суттєві відхилення у здоров'ї. Прогресують у підростаючого покоління хронічні хвороби серця, неврози, сколіози тощо, не остається осторонь поява нових загроз для життя та здоров'я населення (зокрема пандемія COVID-19, спричинена вірусом SARS-CoV-2). Війна в країні. Актуальними проблемами залишаються: погіршення стану здоров'я населення із-за зловживання алкоголем, тютюновими виробами. Як наслідок – зменшується тривалість життя, загострюється криміногенна ситуація, особливо – у молодіжному середовищі.

Світовий досвід показує, що рухова активність людини протягом усього життя запобігає захворюванням та поліпшує стан здоров'я. Фізична культура та спорт є ефективним засобом профілактики захворюваності, зміцнення генофонду та розв'язання різних соціальних проблем.

До основних причин, що негативно впливають на спосіб життя, стан здоров'я населення та розвиток сфери фізичної культури і спорту, належать:

- несформованість сталих традицій та мотивацій щодо ведення здорового способу життя та фізкультурно-спортивної реабілітації інвалідів засобами фізичної культури і спорту як важливих чинників фізичного та соціального благополуччя, поліпшення стану здоров'я і подовження тривалості життя;

- загальне погіршення стану здоров'я населення, що призводить до зменшення кількості осіб, які можуть бути залучені до дитячо-юнацького спорту та спорту вищих досягнень, спроможних витримувати значні фізичні навантаження та досягати високих спортивних результатів;

- невідповідність вимогам сучасності та значне відставання від світових стандартів ресурсного забезпечення сфери фізичної культури і спорту, а саме: кадрового, фінансового, матеріально-технічного, інформаційного.

Основні причини виникнення проблеми у сфері фізичної культури та спорту характеризуються такими чинниками:

- обмежена рухова активність, нераціональне та незбалансоване харчування, фактори асоціальної поведінки в суспільстві;

- низький рівень розвитку спортивної інфраструктури, здатної задовольнити потреби населення у щоденній руховій активності відповідно до фізіологічних потреб, у тому числі – осіб з обмеженими фізичними можливостями;

- недостатній рівень залучення дітей та учнівської молоді до початкових занять футболом у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах. Відсутня чітка система підготовки резерву збірної команди Слобожанської селищної ради.

В результаті приєднання сіл Балівка, Партизанське, Василівка та Олександрівка населення громади збільшилось приблизно на 10 тисяч осіб у зазначених селах сфера фізичної культури та спорту здійснюється лише на базі освітніх закладів.

Виходячи із вищезазначеного, впливає гостра необхідність у зміні програмних підходів та визначення нових, пріоритетних напрямків розвитку фізичної культури та спорту. Необхідне вдосконалення системи програмних підходів та визначенні пріоритетних напрямів розвитку фізичного виховання, фізичної культури і спорту, які б забезпечували ефективне функціонування галузі в нових умовах, а також пропаганди фізичної культури і спорту серед широких верств населення через засоби масової інформації та вуличної зовнішньої реклами. SWOT-аналіз сфери фізичної культури та спорту Слобожанської ТГ проведено з урахуванням стану та тенденцій розвитку громади, актуальних проблемних питань, наданих мешканцями громади.

СИЛЬНІ СТОРОНИ:	СЛАБКІ СТОРОНИ:
- підтримка місцевої влади - підтримка обласних програм - в громаді функціонує ЦФЗН «Спорт для всіх» - будівництво басейну завершилось	- війна в країні - мало молоді задіяної до активностей - недостатня інформаційна компанія - молодь вживає алкоголь та тютюн по дворах

- СК «Слобожанський» - спортивна інфраструктура представлена: майданчиками для воркауту - футбольне поле з натуральним покриттям(с Степове) - міні футбольні поля - тенісні корти (приватної та комунальної власності) - тренажерні зали - облаштований сучасний тир на базі освітнього закладу - гарне розташування	- немає площі закритої для автомобілів для можливості кататися на роликах та скейтах - немає велодоріжок - немає футбольного поля у смт Слобожанське - пандемія COVID-19, спричинена вірусом SARS-CoV-2, вносить свої корективи в розвиток фізичної культури - мала кількість участі мешканців у спортивних майстеркласах (пасивність мешканців)
МОЖЛИВОСТІ: - співпраця з міжнародними організаціями - участь у програмах для розвитку спортивної галузі - запуск басейну - підтримка спортсменів з боку держави	ЗАГРОЗИ: - війна затягнеться - бюджет - нестабільність в країні - пандемія - незрозумілі дії законодавчої влади

Розроблені заходи Програми спрямовані на розв'язання цих проблем. Для забезпечення сталого соціального розвитку ТГ, на основі аналізу результатів нагальних потреб громади та можливостей бюджету територіальної громади, визначено цілі та пріоритети розвитку ТГ, що тісно пов'язані зі Стратегічним планом розвитку Слобожанської селищної територіальної громади, з метою досягнення бажаного бачення на основі конкурентних переваг громади, та з метою раціонального використання ресурсів Програма передбачає концентрацію зусиль на таких пріоритетах:

1. Кадрове забезпечення
2. Інфраструктура
3. Комунікації
4. Розвиток олімпійських видів спорту
5. Залучення усіх верств населення до занять фізичною культурою та спортом
6. Здоровий спосіб життя.

2.4 Поточна ситуація в Слобожанській громаді та її оточенні загалом є сприятливою. Громада демонструє самодостатність та спроможність. Розвиток відбувається динамічно та поступально відповідно до бачення викладеного у стратегії розвитку. Настрої мешканців громади є прихильними до місцевої влади. Громада має позитивний імідж та авторитет серед сусідів та на національному рівні.

Виклики в інформаційній сфері лежать в наступних площинах:

Іміджева комунікація та просування бренду громади

- Підтверджувати статус лідера та новатора
- Продемонструвати позитивний ефект від об'єднання
- Широко висвітлити завершення будівництва об'єктів на території громади
- Розповісти потенційним інвесторам про привабливі умови

Система інформування та взаємодії громади і влади

- Охопити всі внутрішні аудиторії комунікаціями місцевої влади
- Стимулювати перенесення взаємодії з громадянами в онлайн
- Поінформувати про хід втілення стратегії розвитку громади
- Донести інформацію про етапність та пріоритетність проектів
- Бути джерелом позитиву в умовах негативного середовища
- Знайти формати офлайн-комунікації в умовах карантину

Громадянська свідомість та локальна ідентичність

- Донести знання про шлях становлення громади

- Сприяти формуванню “слобожанської” ідентичності
- Плекати солідарність і готовність захищати громаду
- Показати молоді привабливу картину майбутнього в громаді
- Стимулювати громадську активність та самоорганізацію

3. Мета Програми

3.1 У напрямку культури та туризму – це реалізація першочергових і перспективних заходів, спрямованих на створення належних умов для підвищення рівня розвитку культурної інфраструктури громади, належного задоволення культурних та духовних потреб мешканців громади та збереження нематеріальної та історико- культурної спадщини. Удосконалення закладів культури, форм та методів проведення заходів з нагоди державних та місцевих свят; зміцнення матеріально-технічної бази комунальних закладів. Надання рівних можливостей у кожному куточку громади на здобутті якісної мистецької освіти, сприяння становленню талановитої молоді, підтримка професійної творчої діяльності, реалізації культурно-мистецьких заходів для дітей та молоді, аматорських колективів, створення оптимальних умов для виявлення обдарованих дітей і молоді, надання їм підтримки у розвитку творчого потенціалу, самореалізації та постійного самовдосконалення. Забезпечення належних умов для того, щоб заклади культури працювали краще, динамічніше, успішніше, здобували прихильність і визнання не лише на території громади, а й поза її межами.

Основною метою Програми в галузі туризму є створення туристичного центру, або центру розвитку туристичних напрямків який би займався створенням конкурентоспроможного туристичного продукту, здатного максимально задовольнити туристичні потреби населення жителів України та Слобожанської громади, забезпечити на цій основі комплексний розвиток громади за умови збереження екологічної рівноваги та історико-культурної спадщини. Створення конкурентного місцевого туристичного продукту, оптимізація використання туристичних ресурсів, подальше просування туристичного продукту, забезпечення зростання надходжень до бюджету сприятиме соціально-економічному розвитку громади.

3.2 У напрямку молоді – це створення можливостей для самореалізації та розвитку потенціалу молоді в Слобожанській ТГ, підвищення рівня її самостійності, життєстійкості, конкурентоспроможності та активної участі в суспільному житті і подальшому розвитку суспільства. Виконання Програми підвищить рівень громадянської активності молоді у суспільному житті до 20%, що включає участь у діяльності молодіжних та дитячих громадських організацій, молодіжних центрів, волонтерських проєктах, молодіжних консультативно-дорадчих органах тощо. Визначення, порівняльний аналіз можливих варіантів розв’язання проблеми та обґрунтування оптимального варіанта, а саме –динамічний –передбачає застосування оновлених концептуально сучасних підходів та використання широкого кола інноваційних механізмів, які нині запроваджуються у молодіжній сфері шляхом поширення найкращого досвіду останніх років, впровадження рекомендацій українських та зарубіжних експертів, аналізу здобутків молодіжного сектору Ради Європи, використання досвіду країн Європейського Союзу, ООН щодо підтримки молодих громадян в усіх сферах життєдіяльності. Цей варіант забезпечує тісніший зв’язок реформування молодіжної політики з процесом децентралізації, що відбуваються в Україні, діяльністю щодо сприяння розвитку громадянського суспільства.

3.3 У напрямку фізичної культури та спорту це - виховання фізично активного населення громади та формування позитивного іміджу як передової спортивної громади на основі сучасної і доступної спортивної інфраструктури. Задоволення спортивних, видовищних запитів населення, максимальне залучення різних груп населення до регулярних занять фізичною культурою і спортом, формування здорового способу життя, створення обдарованим особам умов для реалізації їхніх здібностей у спортивних змаганнях обласного, всеукраїнського та міжнародного рівнів.

Утримання ДЮСШ, та спортивної інфраструктури, що розташовані на території

населених пунктів Слобожанської ТГ.

Забезпечення розвитку спорту для задоволення потреб всіх вікових категорій населення громади, ствердження гордості співгромадян, посилення авторитету громади.

З метою виконання заходів Програми пропонується створити умови для поліпшення здоров'я населення шляхом:

залучення широких верств населення до систематичних занять фізичною культурою та масовим спортом;

популяризації здорового способу життя;

максимальної реалізації здібностей обдарованої молоді, у дитячо-юнацькому, резервному спорті, спорті вищих досягнень та виховання її у дусі олімпізму;

проведення спортивно-масових змагань і забезпечення підготовки та гідного виступу спортсменів Слобожанської ТГ на державних і міжнародних змаганнях з олімпійських та неолімпійських видів спорту;

поліпшення розвитку спортивної інфраструктури громади.

Реалізація Програми забезпечить створення умов для покращення фізичного потенціалу і здоров'я населення, прискорить процес адаптації фізкультурно-спортивного руху до ринкових відносин, дасть змогу вийти на рівень передових показників фізичного розвитку населення та спортивних досягнень.

3.4 У напрямку інформаційної політики це:

- забезпечити інформування жителів громади про діяльність влади, стан втілення стратегії розвитку та плани на майбутнє.

- сформуванню культуру комунікації та взаємодії громадян з владою із використанням діджитал-інструментів.

- стимулювати формування громадянської позиції та локальної ідентичності/патріотизму серед всіх жителів громади.

- сформуванню позитивне сприйняття інтеграції приєднаних територій всередині громади та назовні.

- забезпечити подальше сприйняття Слобожанської громади як лідера та новатора.

- посилити інвестиційну привабливість громади.

4. Обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблеми, обсягів та джерел фінансування, строки та етапи виконання Програми

4.1. Програма передбачає проведення впродовж 2023–2025 років заходів:

- спрямованих на організаційно-правове забезпечення культури та туризму
- організацію дозвілля населення.
- оновлення технологічного та технічного стану закладів культури ТГ
- модернізацію культурної інфраструктури
- розвиток сфери культурно-дозвілдової діяльності
- удосконалення бібліотечної справи та розвиток читачтва
- охорону культурної та археологічної спадщини
- розвиток туризму
- забезпечення реалізації державної політики у сфері музейної діяльності
- забезпечення реалізації інформаційної політики

4.2. Заходи Програми фінансуються за рахунок коштів бюджету Слобожанської територіальної громади, залучених коштів або спонсорської допомоги та інших джерел не заборонені чинним законодавством України за кодами класифікації видатків в межах бюджетних призначень, затверджених селищною радою на відповідний рік (додаток 2).

4.3 Головним розпорядником коштів на реалізацію Програми є відділ культури, туризму, молоді, спорту Слобожанської селищної ради.

4.4 Виконання Програми розраховано на 2023-2025 роки і передбачає виконання завдань та заходів, визначених цією Програмою.

V. Перелік завдань і заходів Програми

5.1. Завданнями реалізації Програми є:

5.1.1. Реконструкція існуючих приміщень під заклади культури

5.1.2. Забезпечення капітальних вкладень у заклади культури для їх функціональної спроможності;

5.1.3. Надання фінансової підтримки закладів культури та колективам художньої самодіяльності, збереження культурної спадщини;

5.1.4. Фінансування матеріально-технічної складової закладів культури;

5.1.5. Підвищення рівня нормативно-правового, кадрового, матеріально-технічного, фінансового, інформаційного забезпечення галузі;

5.1.6. Створення центру розвитку туризму;

5.1.7. Забезпечення сталого розвитку туристичної галузі в громаді;

5.1.8. Підвищення рівня життя громадян і створення додаткових робочих місць;

5.1.9. Популяризація історії та культури;

5.1.10. Залучення інвестицій у туристичну галузь;

5.1.11. Ефективне просування туристичного продукту;

5.1.12. Проведення інвентаризації туристичних об'єктів громади;

5.1.13. Розробка та впровадження нових туристичних маршрутів з урахуванням потенціалу громади;

5.1.14. Впровадження нових туристичних маршрутів і тематичних екскурсійних програм;

5.1.15. Запровадження ефективних механізмів партнерства та взаємодії між органами влади та молодіжними і дитячими громадськими організаціями, молодіжними представницькими та консультативно-дорадчими органами;

5.1.16. Сприяння ініціативі та активності молоді в усіх сферах життєдіяльності суспільства, розширення участі молоді у формуванні й реалізації державної молодіжної політики в громаді;

5.1.17. Сприяння реалізації творчого потенціалу молоді, а саме надання інформаційно-методичної, організаційної та фінансової підтримки громадським молодіжним і дитячим організаціям на реалізацію їхніх програм, спрямованих на розв'язання соціальних проблем молоді;

5.1.18. Створення умов для адаптації молоді під час війни, а також надання допомоги щодо підтримки, становлення, пошуку молоді людини в новій українській поствоєнній реальності, надання психологічної та юридичної підтримки розвитку економічної активності молоді, виховання патріотизму, духовності, моральності, формування здорового способу життя, профілактика негативних явищ у молодіжному середовищі, підвищення рівня правової культури молоді;

5.1.19. Забезпечення розвитку формальної та неформальної освіти у громаді

5.1.20. Функціонування за потребою молодих людей, вільних просторів в усіх населених пунктах громади.

5.1.21. Залучення молоді до створення об'єктів інфраструктури

5.1.22. Розвиток постійного каналу комунікації з молоддю громади

5.1.23. Залучення молоді до здійснення місцевого самоврядування

5.1.24. Розробка, прийняття та запровадження системи мотивації для активної молоді громади.

5.1.25. Удосконалення та впровадження ефективних форм залучення різних груп населення до регулярних занять фізичною культурою і спортом; формування у населення інтересу і звичок до занять фізичними вправами;

5.1.26. Створення умов для якісного дитячо-юнацького спорту, системи відбору обдарованих осіб до резервного спорту, створення умов для розвитку індивідуальних здібностей спортсменів на етапах багаторічної підготовки;

5.1.27. Збереження існуючої мережі об'єктів і закладів фізичної культури і спорту,

ефективне їх використання та будівництво сучасних спортивних споруд;

5.1.27. Удосконалення економічних засад у сфері фізичної культури і спорту, запровадження ефективного кадрового, фінансового, матеріально-технічного, наукового, методичного та інформаційного забезпечення.

5.1.28. Розвинути власні канали інформування здатні охопити всіх жителів громади.

5.1.29. Налагодити генерацію цікавого та важливого контенту для жителів громади про діяльність влади.

5.1.30. Забезпечити сталість висвітлення втілення Стратегії розвитку громади та роз'яснення пріоритетів у її реалізації.

5.1.31. Отримати інструменти гарантованої доставки важливих повідомлень від влади громаді.

5.1.32. Донести до жителів громади інформацію про існування електронних інструментів комунікації з владою, навчити ними користуватися та заохочувати їх використання.

5.1.33. Заохотити жителів громади до активної участі в конкурсі проєктів “Бюджет участі” та донести знання щодо якісної підготовки заявок.

5.1.34. Заохотити жителів громади використовувати інструмент петицій.

5.1.35. Побудувати знання про перелік та порядок адміністративних послуг, які надають ЦНАПи громади.

5.1.36. Донести до всіх жителів громади історію становлення та успіхів Слобожанської громади у доступній та цікавій формі.

5.1.37. Сформувати та донести до всіх жителів громади ідейні та фактичні підстави для локального патріотизму

5.1.38. Створити матеріали, які б дозволили жителям громади ідентифікувати назовні себе як “слобожанці”.

5.1.39. Сформувати та донести у виразній і доступній формі картину спільного майбутнього громади.

5.1.40. Донести до всіх жителів приєднаних територій інформацію про належність до Слобожанської громади.

5.1.41. Сформувати у жителів приєднаних територій розуміння вигод від об'єднання та привести завищені очікування до реалістичного рівня.

5.1.42. Сформувати у жителів Слобожанського знання про можливості на приєднаних територіях та обґрунтувати потребу витрат на потреби приєднані території.

5.1.43. Сформувати та популяризувати позитивні міфи та спрощені уявлення щодо успіхів громади серед зовнішніх аудиторій.

5.1.44. Створити систему впізнаної ідентичності громади для використання назовні.

5.1.45. Проілюструвати на прикладі громади позитивний ефект від об'єднання.

5.1.46. Донести інформацію про особливі сприятливі умови ведення бізнесу на території громади.

5.1.47. Залучити бізнес, що діє на території громади до промоції території.

5.2. Заходи реалізації Програми наведені у додатку 3 до цієї Програми.

VI. Фінансове забезпечення Програми

6.1 Фінансове забезпечення Програми здійснюється відповідно до діючого законодавства за рахунок коштів бюджету територіальної громади, за кодами класифікації видатків в межах бюджетних призначень, затверджених селищною радою на відповідний рік; коштів вітчизняних та іноземних інвесторів; а також інших коштів не заборонених чинним законодавством.

6.2 Головним розпорядником коштів на реалізацію Програми є відділ культури, туризму, молоді, спорту Слобожанської селищної ради а також комунальні установи та заклади Слобожанської селищної ради.

VII. Очікувані результати виконання Програми

7.1. Реалізація Програми дозволить:

- підвищити рівень якості і затребуваності концертних програм,
- зміцнити матеріально-технічну базу та здійснити модернізацію мистецьких установ і організацій,
- розвинути систему естетичного виховання, зростанню залучення всіх верст населення в активну творчу діяльність,
- здійснити поступовий перехід на новий рівень розвитку молодіжної політики в громаді з урахуванням приєднаних територій
- здійснити поступовий перехід на новий рівень розвитку фізичної культури та спорту в громаді з урахуванням приєднаних територій

VIII. Координація, моніторинг та контроль за ходом виконання Програми

8.1. Загальну координацію та контроль за виконанням Програми здійснює секретар селищної ради (виконкому) та постійна комісія з питань освіти, культури, молоді і спорту, охорони здоров'я, праці, соціального захисту населення, регламенту, депутатської діяльності та етики, прав людини, законності, запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

8.2. Відповідальність за виконання заходів Програми та моніторинг реалізації Програми здійснює відділ культури, туризму, молоді, спорту та інформаційної політики Слобожанської селищної ради.

Секретар селищної ради (виконкому)

Людмила ЛАГОДА